

DYSLEXIE – ČTENÍ NENÍ PRO DYSLEKTIKA SNADNÉ

Co je to dyslexie? Jaké jsou její příčiny a projevy?

Dyslexie patří mezi nejčastější specifickou poruchu učení, která ovlivňuje především oblast čtení, psaní, krátkodobé paměti a má další s tím související projevy. V určité míře se vyskytuje zhruba u 8–10 % populace.

Proč má moje dítě dyslexii?

V současnosti se odborníci shodují na tom, že dyslexie je ovlivněna:

- Dědičností
- Vývojem dítěte v těhotenství
- Zdravotními potížemi v raném dětství

Dyslexie se nedá léčit, ale její důsledky můžeme zmírnit včasnou podporou doma i ve škole.

Co dyslexie není? **Není to lenost či hloupost.** Není spojená s konkrétní hladinou IQ ani se nevztahuje pouze na určitou rasu či pohlaví.

Jaké jsou projevy dyslexie?

- Pomalé čtení
- Obtíže ve čtení
- Únava ze čtení a obtížné soustředění na něj
- Záměna podobných písmen – p, b d, q, m, n apod.
- Přehlédnutí a záměna písmen
- Nezapamatování si přečteného textu
- Potíže se psaním
- Problémy s učením se cizím jazykům
- Špatná krátkodobá paměť

Všechny tyto potíže se zákonitě promítají do školní úspěšnosti. Dítě může mít **normální inteligenci**, ale v důsledku dyslexie v učení zaostává a jeví se jako podprůměrné. Tady je potřeba, aby si rodiče i škola uvědomili, že dítě se dostává do **dlouhodobého stresu, mnohdy odmítá chodit do školy, má psychosomatické problémy (je mu špatně, bolí ho břicho, hlava,..) a ztrácí zdravé sebevědomí. Často se stává terčem posměchu spolužáků.**

Jak zjistit, že dítě je dyslektik?

Projevy dyslexie je možné vypořádat už v předškolním věku. Rodiče i učitelky v MŠ si mohou všimnout některých z těchto projevů:

- Opožděný vývoj řeči
- Slabší slovní zásoba
- Dítě neumí rýmovat – máma/dáma, láska/páska, les/pes....
- Neschopnost zapamatovat si nesmyslná slova – koprnádl, verušice,...
- Nešikovnost – kreslení, úchop tužky, navlékání korálků, stavění kostek,...
- Špatné soustředění
- Nerado kreslí, cvičí,...
- Špatně se orientuje v prostoru – nahoře, dole, vedle, napravo, nalevo, pod,....

Diagnostika dyslexie, pomoc školy a rodiny

Již v první třídě by zkušená učitelka měla rozpoznat, zda dítě jen špatně a pomalu čte nebo má poruchu učení, která mu nedovoluje číst správně. Pomoci může i školní speciální pedagog, který včas rozpozná problém se čtením. Poté je rodičům doporučeno, aby se s dítětem objednali do PPP, která provede odbornou diagnostiku a vypracuje doporučení pro školu, kterou dítě navštěvuje. Na základě tohoto doporučení škola stanoví podpůrná opatření, jež dítěti pomáhají se zvládnutím učiva s respektem k jeho deficitu. **Podpůrná opatření ve škole sama o sobě nestačí, s dítětem je třeba pravidelně pracovat doma, čím dříve začneme, tím lépe.** Platí zásady:

- **klidného přístupu** – čtení není „za trest“, snažíme se vybrat texty přiměřené věku dítěte jak obsahem, tak formou, přílišný tlak na dítě vede často k vytvoření bloku, odporu ke čtení.
- **pravidelnosti** (často a méně)
- **pozitivního hodnocení** - více chválit
- **pochopení problému** - faktu, že to, co je pro nás snadné, je pro dítě složitá práce

Musíme si uvědomit, že dítě má **problém jen v určité oblasti** – tedy ve čtení, psaní, ale může být výborné v ostatních předmětech, které nejsou na čtení textu založeny (M, F, Ch,...)

Co konkrétně doma s dítětem procvičovat

Na podporu práce rodičů s dyslektikem lze na internetu dohledat velké množství textů i online cvičení. Mladší děti lze poučit a zabavit různými hrami s písmenky, pomůckami a materiály lze dohledat např. na

www.ucimeseradi.cz

dyscentrum.org

Cílem spolupráce rodiny a školy je zmírnit důsledky dyslexie, najít způsob, jak dítěti pomoci vyrovnat se s poruchou učení a zvládnout nároky školy. Pokud se vše podaří, i z dítěte s dyslexií vyroste zdravě sebevědomý dospělý, který je úspěšný v osobním i pracovním životě.

Mgr. Ilona Růžičková Lhotová

školní speciální pedagog